Pest-Nagykanizsa 1868, 7. szám. December 1. Első évfolyam.

December
1. Az uj évi gratulatiók már kezdetőket veszik, mert — megváltatnak.
2. Kandi Klárit jóakarói nógatják, hogy osztrák hitelbanki actiákat vegyen, igy lételét Magyarország biztositni fogja.
3. Egy baloldali ur ránk disputálja, hogy nem vagyunk jobbak a Deákné vásznánál.
4. Panaszkodnak a férfiak keveset olvashatni e lapból, pedig egy nő szemeiből sokat lehet.
5. A „Kladderadatsch“ előfizet lapunkra, de egy feltétellel — legyünk németek.

Kandi Klári

Hölgy-élczlap.

Jelszó : Tisztelet a nőknek!

December
6. Kandi Klári válaszolja : Magyar hölgynek születtem, áldom értte sorsomat, más a kérőt várja, én a praenumeransomat!
7. Háboru készül az előfizetési ivek válogatása miatt.
8. A férj sokalja Kandi Kláriért az évi 4 ftot, és a nő a Pesti Hirnökért a 20 ftot. Mindketten két uton kétkedünk!
9. Az uj előfizetési ivekre nincs papiros, nem győzik gyártani.
10. Azért Kandi Klári megkezdi a doboltatást : Spenadlgeld egy rész obst hergest zu mir!

Előfizetési ár :

Postán bérmentve, Pesten és Nagy-Kanizsán házhoz küldve
Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 15 kr.

A lap szellemi és anyagi részét illető küldemények, u. m. előfizetési-pénzek, hirdetmények, levelek, kéziratok bérmentesen Nagy-Kanizsán a szerkesztő- s kiadó-hivatalba, Pesten Rákosi Lászlóhoz (Köztelek, üllői ut 12. sz.) intézendők. — Előfizethetni ezenkivül minden k. postahivatalnál és hiteles könyvkereskedésekben.

Megjelenik :

Havonkint háromszor
1-, 10- és 20-ik
napján.

Verselgessünk . . .

Verselgessünk, hölgytársaim,
Verselgessünk, mutassuk meg,
Mily erejét fejthetjük ki
Az imádott költészetnek.

Verselgessünk, mig a férfi,
Ki rá inkább hivatva van,
Elnyujtózik tétlen, lomhán,
S hortyog édes nyugalomban.

Hej ugy is még megérem, hogy
Egyedül csak fejünk fölött
Fog virulni a babér oly
Roppant tömeg férfi között!

De nem, erre nem szorultunk,
Legyen bármi pályánk bére :
Klári, Bözse, Sidike, mind,
Föl, föl bátran a küzdtérre!

Kandi Klári ellenségeihez.

Kik ahelyett, hogy a hölgyek
Művét tisztelnétek,
Arra mindazt rádörgitek,
Mi kárhozat, vétek.

Kik e szerény vállalatnál
Százszor felbuknátok :
Ti bölcsek, ti, szánalommal
Mit mondjak reátok?

Semmit! semmit... elveszne mind,
Mi szép, üdvös, nemes,
S üres fejbe gyöngyöt szórni
Amugy sem érdemes.

De nem! a bölcs babérra vár...
Várjatok, majd fonok
Szarvatokra csalánfüzért,
Ti szegény gazdagok!

ANTÓNIA.

Házassági grammatika.

Egyetlen pillanatnyi viszatekintés a multakra, vonatkozással egybehasonlitási irmodorunkra a nyelvtan és házassági grammatika között, ha hideg lélekéberséggel kisérjük zajos életünket — legtöbbször csaknem őrjöngő kifakadásra nyilnak ajkaink. — A le nem csillapitható nyugtalanság, mely ilyenkor a homlokot redőkbe szedi, a szemeknek merev kifejezést ad, s az egész arczon bélyegét hagyja vissza a rajongó képzelődésnek : nagyon kétes szinben jelenik meg a gyengéd nem előtt, mely ekkoráig oly örömest felső vezérlésre bizta édes életét.

— Csak egy vonást még a nyelvtan második czikkelyéből a nyelvtani cselekvő és szenvedő igékrei tekintettel, hogy közép-igéket is alkothassunk házassági grammatikánk befejezéséhez, legott kitörő szenvedélylyel, hő lángokra gyúlva, a kebel szentélyébe szoritjuk valamennyi érzéseinket; némi kétely még fennmarad ugyan akkor, midőn a szenvedés nem nyilván külső ok által hozatik elő, hanem mintegy belsőképpen származik; de ez is eloszlik : ha körvonalozzuk a cselekvő értelmet s igy a határozott alak ragait is vele azonositjuk.

Semmi sem varázsolja édesebbé a szerelmet, mint a titkos fátyol, mely azt körüllengi s a sokaság tekintete elől elvonja. A nyelvtan ekkép magyarázza a közép igék törzsökeit; csakhogy a szokás a törzsököt néha hajtogatás nélkül hagyja. „Szólj, parancsolj s boldogságunk védhelyét a sivatag puszták is édenné fogják varázsolni!“ Léleknagyságot jelez ugyan : ámde nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy a szeliden emelkedő halmokat durván egymásra tartott sziklák is körithetik, honnét nincs többé szabadulás ; egy ut lehet csupán : határozott elszántság a tengervihart leküzdeni, vagy — beletemetkezni.

De, elvégre, is vonjunk párhuzamot a két grammatika között a betüktől kezdve az igékig be-

zárólag. — Gondolat gondolatot üzött lázangó agyamban, midőn megkisérlém a gyengéd ecsetelést; mert az egyiknek szomoru igazsága mindig tulhaladá a másikát, s csak annyi lett előttem világos, hogy mi nők ezideig teljességgel nem juthatánk oly polczra a házas életben, melylyel a hölgy hatalma ön ingereiben beérhetné; de valljuk meg mi is az igazat, ismerjük el, miszerint nekünk is, kik polczán állunk a hódolatnak, sokszor vannak hibáink, melyekből némi egyenetlenség szivárog s tehát kell, hogy néha gondolkozóvá legyünk s önmüvelés által kiirtsuk a legcsekélyebb gyökeret is, melynek hajtása ép e hódolatnak képez válfalat, — a kertész a fiatal fát ugy mint a gyümölcsözőt, ha még oly szép is, s ekkor annálinkább gondos figyelemmel kiséri és alkalmaz minden kelléket, kogy megne romoljék.

Igy leend a férfi-szivnek ellenállhatlan vonzódása és részvétele neműnk sorsa iránt . . . . s ekkor csak s ekkép fog megdaczoltatni a természet törvénye szerint magát erősbnek, — hathatósabb- és tehetősebbnek tartó férfiu . . . . s nem leend tévesztve a czél, sem kivitele; mert egy lélek, egy gondolat fűződnek össze, és az egész világ hatalma nem birja többé a két szívet egymástól elidegeniteni. —

A főrugó.

„Ah mily édes volt, mily égi
Földöntuli állapot,
A midőn e karba füzve
Volt puha fehér karod.

„S igy bolyongtunk kertetekben
Szerteszélylyel, fel s alá
Elfeledve a világot,
El, hogy ő mit szólna rá.

„Kar a karhoz, sziv a szivhez
Volt lánczolva szorosan,
Oly kapocscsal, a minő csak
Szerető sziveknek van.

„És most? Elhagyatva bolygok,
Száraz erdőn — egyedül.
— Ámde mégse, hisz felettem
A mult szép emléke ül.“

Szól az ifju ábrándjában,
Feledve — gondolatában
Mi sulyt bir minden felett:
Séta után mennyi fánkot
Más egyebet és kirántott
Csirkefélét megevett.

JENŐKE.

Mutatvány

Wajdits József és Bátorfi Lajos szerkesztette „Halljuk a szép szót“ czimü felköszöntő toasztkönyvből.

Egy hölgykoszorura.

Mi az élet? — Egy zugó tenger, melyen a háborgó hullámok miatt nehéz a révpartra jutni; — egy viharos időszak, melyben sok a küzdés, sok a szenvedés; de kevés az öröm, kevés a boldogság. — S ha van öröm, ha van boldogság itt a földön, kérdem, kik képesek azt nyujtani? — Ha van földi üdv, ha van földi mennyország, kérdem, kik képesek azt elővarázsolni, — ha nem a nők? Hol talál a fáradalmak közt őszülő családapa megpihenést. — ha nem nejének karjai között? — Ki tudja a családapának arczáról gondtelt redőit elsimitani, — ha nem szerető nejének csókjai? — Kérdezzétek az ifjut, miért küzd vészszel, miért küzd viharral, miért koczkáztatja életét, miért áll szembe a halállal is? Kérdezzétek? s azt fogja mondani, azért, hogy kedvesének egy mosolyát megérdemelhesse. Nézzétek a katonát, ki ismeri a golyók süvöltését; ki rendületlen kebellel áll a csaták zajában; kit a halál, melylyel oly sokszor állt már szembe, meginditani nem volt képes; egy gyengéd hölgynek mosolya előtt meghajol a szilárd férfiu, eltörpül a zord hadvezér; Antonius Kleopatra lábaihoz dobta a világot; Julius Cæsar dicsőségét és diadalmait elfeledte a nő előtt; negyedik Henrik franczia király parasztnak öltözködött csak hogy a szép Gabrielához juthasson; mert

Ki tudna ellenállni,
Ha szivből esd a hölgy;
Legyen bár keble mint jég,
Vagy mint a bérczi tölgy. (Tarkányi.)

Vagy kérdem, nem élesebb-e az ifju kardja, ha azt kedvese köti oldalára; — nem buzditóbb-e a lobogó, ha azt egy kedves hölgy nyujtja a harczolónak; — vagy nem jutalmazóbb-e a borostyán, ha a ti kezetek füzi azt a győző homlokára? Igen, élesebb a kard, buzditóbb a zászló, jutalmazóbb a borostyán, ha gyengéd kezek nyujtják azt, mert azok buzditnak, azok jutalmaznak, kikért még a halál is édes; s e hatalom a női sziv, e varázserő a szerelem. Ismeri ezt az egész világ; kérdezd meg a dermesztő észak zord lakóját, vagy a legforróbb égalj napbarnitotta fiait, ismerik e hatalmat, tudni fogják mi a nő, mi a szerelem. Ezért emelik oly sokan a nőket az égi lények közé: Baccaccio angyalnak nevezi kedvesét; Petrarca mint az angyalok angyalát énekli meg Lauráját; ezért mondja a magyar költő is:

Mikor Isten a hölgyet teremté,
Örömében sirva fakadott. (Petőfi.)

Ezt mondja Petőfi általán a nőkről; de mit mondhat a magyar nőkről, kiről igy szól Garay:

Tenéked szebb, s dicsőbb tért
Szabott a végezés:
Születni és szeretni
Magyar hölgynek kevés; (Garay.)

kevés, mert a magyar hölgy nemcsak nő, hanem hon leány, kinek nemcsak szerelme van boldogitni, hanem hazája is; ki egyik kezével ölel, a másikkal lobogót nyujt a harczbamenőnek, ki egyik kezével szerelmet esküszik, a másikkal a haza oltárán áldozatot nyujt, ezért mondja a költő is:

Magyar hölgynek születtél
Áld érte sorsodat;
Magyar hölgynek születni
Szép és nagy gondolat! (Garay.)

Szép és nagy gondolat; mert lehetne-e szebb hivatása a nőnek, mint a honleányé, a ki nem polgárokat nevel a világnak, hanem honfiakat a hazának. De kérdem, ki is olthatná a hazát mélyebben a szivbe, mint az édes anya; — van-e becsesebb emléke a kebelnek, mint a melyet az édes anyától tanult tisztelni; — levetközheti-e a férfiu azt a természetet, melyet az édes anyatejjel szivott? Oh nem! — Zugjon bár a fergeteg, dühöngjön a megpróbáltatás orkánja, az édes anyának szeliden esdő szavát: fiam szeresd hazádat, el nem fojthatja semmi, azért

Oh hölgy, ki ezt betöltöd,
Mi szép vagy és mi nagy,
Rendeltetés az égből,
S a földön áldva vagy. (Garay.)

Kárthágónak hölgyeit bámulja a világ, az orleansi szüzet arany betükkel irták a történet könyvébe : de nézzetek Egerre, s látni fogjátok, mit tehet a magyar nő; vagy nézzétek Szilágyi Erzsébetet, ki ezzel ereszti ki fiát szárnyai alól : fiam, a haza legyen ezentul édes anyád, én pedig csak mostohád; vagy nézzétek Losonczy özvegyét, ki megtagadja anyai érzelmét, s elfojtott kebellel kiséri fiát a vérpadra, csakhogy a gyenge ifjut rendithetlen magyarnak lássa, csakhogy a magyart gyávának ne láthassa a világ; vagy nézzetek arra, ki még csókját is kész a haza oltárára rakni, csakhogy a szegény népnek éhségsajtolta könnyeit letörülhesse, ezért mondja Kisfaludy Károly : „A magyar szűz nem retteg az áldozattól, ha a haza s a dicsőség kivánják.“

És én büszke vagyok, hogy azon hazának lehettem fia, melynek ily nemes lányai vannak, a mely honnak nem hölgyei, hanem honleányai vannak, kiknek egy szép koszorujára emelem most poharamat, azon ohajtással, hogy az ég ura, ezen szép honleány koszorut igen sokáig éltesse!!!

Ü . . .

II. Talány.

Gyulasztok, égetek,
Légyottot teremtek;
Borzasztó dolgokat
Teljességbe viszek.
Férfinál kevésbé
Vagyok oly hiven meg,
De nő-nem szivében
Örökösen élek.
Ámbár az életben
Sok zavart csinálok,
Mégis sokszor kötök
Sirig boldogságot,
Nyolcz betüből álló
Szótagom régi már . . . . .
De élni! élni fog
A mig a világ áll.

II. Számrejtvény.

12. 4. 19. 8. 14. 13. 2. Hosszasan s röviden
Szokás ezt tartani,
Ámbár szegény gazdag
Egy helyre fog jutni.

14. 6. 17. 16. 9. Megkeresnek engem
Öregek és ifjak
S véghez visznek bennem
Rettentő (és kedves) dolgokat.

10. 11. 5. Német sógor kedves
Szines tápláléka
De azért a magyar
Ember is fogyasztja.

7. 18. 15. 13. 7. Minél több a pecsét rajta
Annál sulyosabb tartalma.

17. 1. 15. 1. 3. S ha ily ember megkaphatja
Ki a róka utánzója.
Ritkán adja vissza.

1—19. Ismeretes magyar népdal kezdete.

Beküldési határidő deczember 25-ike. Jutalom sorsolás utján : a II. talányra „Cserjebokor“ Tihamértól; a II. számrejtvényre : Dalmady Győző költeményei.

Szobacziczus.

Midőn a férfiak némely része oly édesdeden hangsúlyozza a „szobacziczuska“ nevét, elmondván : mily rajongó örömmel sietnek ölelő karjai közé — — Kandi Klári a jelen alakot képzeli nekik való szobacziczusnak.

Villanykák

a müveltség mai ködén áttörve.

— Holnap [illegible]önöt éve lesz, hogy férj vagyok, megünnepeljük e napot.

— Várjunk még öt évet, mond a nő, akkor ünnepeljük meg a harmincz éves háborut.

— Házassági poezis és próza.

Férj; Ah! álmaim képzelete, mint szeretlek! — nejét átölelve — látod ama madárpárt a légben? Oh csak ugy tudnék veled az alkony pir rózsáin átrepülni és a végtelenbe eltünni!

Nő: Én sokkal jobban szeretném, ha te egyedül magad tünnél el.

— Legbiztosabb gyógymód a gyomorgörcs ellen

A ki e rettentő fájdalommal párosult nyavalyában sinlődik, jöjjön ide Zalamegyében Szántóra, és innen jó lovakon, parasztkocsin utazzék Sümegre és az evégett a jó természet által megkövezett uton meg fog gyógyulni : A ki nem hiszi próbálja meg. Hanem egészséges gyomru ember kerülje ezen utat a mondottam módon; mert gyomorgörcsöt kap. — Probatum est.

— A fortélyos pórnő.

Egy pórnő soká késvén N. városában, félt egyedül maga 2 mértföldre távollevő falujába éjszaka vissza térni. De ő csel által tudott magán segiteni. Elment t. i. a városban lakó főorvos házához s mondja neki, hogy N.-né asszonyság beteg lenne s érte küldötték volna. Az orvos azonnal befogat, de a faluba sem az utat sem ott a nevezett asszony-

ságot nem ismeri. A pórnő vezetőnek ajánlkozik s felül a kocsiba. Az idő igen rut volt. Végre elérkezvén a faluba egy nagy bezárt ajtónál megállitotta a kocsit s leszállván azt mondja az orvosnak, hogy ő előre bemegy a házba a már elaludt cselédet felkölteni s azzal elillan. A gyógyász csak vár csak vár . . . s a házas asszony az ablakja alatt álló lovak dörömbölése által felébresztetik; az ablakot kinyitván kikiált: valjon kicsoda háborgatja ilyen késő éji órában a nyugalmát? – A többit hozzá gondolhatjuk.

— Somogyban az öreglaki erdősné szénát gyüjtető férje után, 10 éves fiacskájától egy pint bort küldött a rétre. A jámbor fiu azonban utközben ürge lyukra találván, a borral egy ürgét öntött ki, s azt nagy örömmel vitte szomjas apjának, hogy igya meg.

— Ez is Öreg-Lakon történt.

Egy vámosi sváb levelet iratott katona-fia után és 1 frtot is tett bele. Hogy a postaküldöncz által a pecsétviaszkért követelni szokott 2 krt megkimélje, elment a mesterhez s kéri, hogy felesége beteg levén, adjon neki egy kis spanyolviaszt az Isten nevében orvosságnak. A mester adott a jámbornak egy fekete, köröm nagyságu maradékot, ezzel elment az okos sváb Öreg-Lakon, átadá a levelet és a pecsétviaszkot a küldönczcnek, hogy azzal pecsételje le. — A hidegvérü ur gyertyát gyujt, s visszaadja a parányi pecsétviaszkot az okoskodó svábnak, hogy gyujtsa meg és csepegtesse a levélre, melyet a napi posta nyomóval elejbe tartott.

De a szegény rútul megégette kezét — megfizette a 2 kr pecsétpénzt s a jelenvoltak hahotája között elégett ujjakkal távozott.

Galambposta.

— Debreczenbe. Szives meghagyása folytán az ungvári orosz casino-egyletnek lapunk rendesen küldetik. Magán levelet irunk.

— K. J. S. urhölgynek Esztergomban. Nagysád becses megbizását hiven teljesitjük. Lapunk iránti hő buzgalmaért fogadja őszinte hódolatunk szives kijelentését.

— Ő. H. Gy. A hivatalhoz várunk, mert árván állunk.

— R. L. Pest. Hol késel az éji homályban?

— Az I. talány és I. számrejtvény eredményét lapunk jövő száma hozza. Örvendünk ez ártatlan mulatság sikerén!

— Paprikás Rózsi. Nagyon paprikás, szelidebb alakban kérjük becses közreműködését.

— B. F.-né urhölgynek. Mindenkor köszönettel vesszük. Szives üdvözlet!

— Bécsbe. Noha sürgős, mindamellett várhatunk. Fogadja őszinte részvétünket!

— V. Lajosnak Sopron. „Előbb hadd induljon meg a „Kandi Klári", aztán lesz előfizető," szerintünk megforditva kell a dolognak állani. Viszont üdvözöljük!

— A szellemi pilulákat csak destillálva adhatjuk. Napokban magán levelet irunk.

— E lap szerkesztője utazásban levén, bocsánatot kér az „országos pletykaság" czimü rovatnak jelen számbani meg nem kezdhetése miatt.

HIRDETÉSEK.

„Halljuk a szép szót!"
„Rajta fiuk, vigadjunk!"

(2—6,5)

Megjelent és minden hazai könyvkereskedésben kapható:

„Halljuk a szép szót!"

czimü magyar felköszöntő (toast) könyv, mely kötött és kötetlen mindennemü felköszöntést tartalmazván, diszes kiállitása és tömött tartalma, ugy hasznos és mulattató voltánál fogva az ifjuság figyelmébe különösen ajánlható. — A 150 lapra terjedő és 145 többnyire eredeti felköszöntést tartalmazó szines keménykötésü könyvnek ára 1 ft.

Továbbá megjelent

a dalkedvelő ifjuságnak különösen ajánlható

„RAJTA FIUK, VIGADJUNK!"

közkedvességü dalkönyv második javitott és tetemesen bővitett kiadása.

E nagy szorgalommal összeállitott mü közel 1000 válogatott dalt tartalmaz, és szines boritéku; csinos kiállitásánál fogva is kitünő, mondhatni: egyetlen a maga remében. Az első kiállitás 2000 példánya igen rövid idő alatt elkelt, mi eléggé tanusitja, hogy méltó figyelmet érdemel. Ára az 530 lapra terjedő s diszesen k állitott zsebkönyvnek 1.20 kr., dus aranynyomás- és aranyszegélylyel 1.80 kr.

Végre ugyanott megjelent

LENORMAND,

a hires czigánynő igazmondó vetőkártyája

32 szinezett kártyával, magyar aláirással és szöveggel. — Ára 50 kr.

Mind a három Nagy-Kanizsán, Wajdits József könyvkereskedésében egyszerre véve, valamint utánvéttel együtt rendelve 2 frt 50 kr, és 10 példány után egy tiszteletpéldányayal is szolgálok.

Minden postai utánvét mellett a megrendelő szíveskedjék bérmentes levélben az emlitett összeg egy harmadát mellékelni.

Figyelmeztetés

a női világhoz!

Nincs többé méh- és gyomorgörcs, ugyszinte női baj alkalma előtti kinzó fájdalom.

Metsző fájdalom a nőknél!

Milló és millió nők szenvednek ezen állapotban, miért? ártatlan szemérmök miatt! Miután megsokaltam a millió nőknek ezen kinzó betegségeit és leányoknak szenvedéseit: oly biztosan ható gyógyszert találtam fel, mely mindenkinél biztosan megszünteti a kinzó fájdalmokat. — Dijjazott névtelen levelekre is a biztos gyógyszert utasitásom mellett a legnagyobb titoktartásban megküldöm. — Vidékre pedig postán utánvét mellett is.

Debreczen, okt. 30. 1868.

Ocsváry Ede,
orvos.

(15—2,1)

Házassági ajánlat.

Egy barna fiatal, nőtlen és művelt egyén, kinek évi 1200 frtnyi tiszta jövedelme van a vaspályánál, kiván egy csinos ifju s művelt hölgygyel házasságra lépni, barna vagy szőke nem tesz különbséget, pénzbeli hozomány nem igényeltetik. Photographiák a levelekkel Z. betü alatt e lap szerkesztőségéhez intézendők. (14—3.1)

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos: Bátorfi Lajos. Nyomatott Wajdits József nyomdájában N.-Kanizsán.